

CENTAR INKLUZIVNE POTPORE *

Ilica 48, 10000 Zagreb

OIB: 22240978017

www.idem.hr

žiro račun: 2360000-1101416528

idem@idem.hr

G O D I Š N J I I Z V J E Š T A J

za 2011. godinu

humanitarni broj **060.9099**

Zagreb, svibanj 2012.g

Centar inkluzivne potpore IDEM (CIP IDEM) neprofitna je organizacija civilnog društva osnovana prije 18 godina (1994.). U Registar udruga upisana je 1998.g. pod imenom *Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama -„IDEM“*, a naziv je odlukom Skupštine promijenjen u CIP IDEM uz zadržavanje statusa neprofitne organizacije usmjerene na razvoj inkluzivnog obrazovanja.

Misija Centra inkluzivne potpore IDEM je organizacijska i stručna psihosocijalna potpora odgojno-obrazovnim ustanovama, roditeljima, djeci i mladima s teškoćama i njihovim vršnjacima u provedbi edukacijskog uključivanja.

Vizija Centra inkluzivne potpore IDEM je ostvarivanje prava djece i mladih s teškoćama na uspješno uključivanje u redovne odgojno-obrazovne uvjete zajedno s vršnjacima, što će omogućiti profesionalno kompetentni kadrovi u odgojno-obrazovnim ustanovama, roditelji svjesni prava svoje djece te senzibilizirano socijalno okruženje.

Članovi CIP IDEM su stručnjaci s područja edukacijske rehabilitacije, psihologije, pedagogije, učitelji, profesori, roditelji i građani koji žele promjenu položaja u društvu djece i mladih s teškoćama. Naše područje djelovanja je razvoj modela integracije, razvoj sadržaja i oblika potpore obiteljima djece s teškoćama, stručnjacima koji sudjeluju u njihovom obrazovanju i rehabilitaciji, te širenje modela na regionalne i lokalne zajednice.

Razvoj edukacijsko rehabilitacijskih programa za edukacijsko uključivanje sadržava pomoć u učenju, rad s obiteljima (psihološka savjetovanja, radionice za braću i sestre djece s teškoćama) te aktivnosti mobilnih stručnih timova -savjetovališta za učitelje u školama, podrška u izradi individualiziranih edukacijskih planova, predavanja i radionice u školama, uvođenje i praćenje asistenta u nastavi, edukacije i supervizije. Uz priručnik za učitelje „Do prihvaćanja zajedno: Integracija djece teškoćama u razvoju“ izdaje se stručni časopis „S Vama“ koji se tiska periodično, ovisno o raspoloživim sredstvima.

Korisnici CIP IDEM su:

Djeca i mladi s teškoćama: korisnici su svakodnevne podrške pomoćnika u nastavi, koji u razredu individualno rade na usvajanju edukacijskih ciljeva; kao korisnici programa Pomoći u učenju, socijalizacijskih i kreativnih radionica i/ili grupa podrške.

Pomoćnici u nastavi i volonteri: stječu znanja o značajkama učenika s teškoćama i metodičkim pristupima u radu i stječu prva stručna radna iskustva pod nadzorom stručnjaka iz područja.

Učitelji: korisnici su iskustvenih radionica, stručnih savjetovanja i edukacija koje provode stručnjaci iz područja, uče po modelu, diskutiraju, dijele iskustva i dojmove. Uz stalno osuvremenjivanje svojih znanja i iskazanim interesom za daljnjim usavršavanjem postaju edukatori u svojim lokalnim sredinama.

Roditelji i članovi uže obitelji djece s teškoćama: kroz individualna savjetovanja i grupe podrške prepoznaju i odgovaraju potrebama svoje djece, aktivnije surađuju u realizaciji potencijala svoje djece, surađuju sa školama i svojim zadovoljstvom potiču i druge roditelje u borbi za njihova prava

Učenici tipične populacije upoznaju se sa specifičnostima svojih vršnjaka, a utjecajem educiranih učitelja smanjuju zatvorenost prema „drugacijem“, čime se stvaraju uvjeti za primjereniju socijalnu integraciju učenika s teškoćama.

Kako je naša djelatnost usmjerena na djecu s teškoćama kao krajnje korisnike, prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti IDEM je razvrstan u djelatnost socijalne skrbi, iako same aktivnosti često spadaju u područje obrazovanja i zaštite obitelji

Aktivnosti se provode na više područja, uz stalni razvoj i podršku stručnih suradnika, profesora Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:

- I. Razvoj edukacijsko-rehabilitacijskih programa
- II. Razvoj programa interakcije djece i mladih s teškoćama i njihovih vršnjaka
- III. Širenje edukacijskog uključivanja razvojem podružnica
- IV. Razvoj senzibilizacije za djecu s teškoćama i zagovaranje
- V. Podizanje profesionalne kompetentnosti u odgoju i obrazovanju
- VI. Jačanje suradnje s lokalnim ustanovama i vlastima
- VII. Održivi razvoj Centra inkluzivne potpore

Dobrom suradnjom s nadležnim državnim i lokalnim tijelima uprave, institucijama i ustanovama iz područja odgoja i obrazovanja, te višegodišnjim provedbom obrazovnih programa utječemo na primjenu obrazovnih prava djece i mladih s teškoćama na području cijele Republike Hrvatske. Organizirano djelovanje osigurava se putem podružnica u Samoboru, Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Topusko-Petrinja-Glina, Šibeniku, Jastrebarskom, Dubrovniku, Karlovcu i Vukovaru.

Svojim djelovanjem CIP IDEM doprinosi stvaranju inkluzivnog obrazovanja kojim se osigurava pozivna promjena položaja učenika s teškoćama. Stručnom podrškom putem edukacijsko rehabilitacijskih programa, suradnjom sa školama, te senzibilizacijom šire društvene zajednice pruža im mogućnost da ostvare maksimum svojih potencijala, te da budu ravnopravni sa ostalim vršnjacima u svom razredu. Uz razvoj specifičnih edukacija namijenjenih osobama uključenima u odgojno obrazovne procese učenika s teškoćama, stručni rad uključuje i podršku u provedbi modela obrazovnog i socijalnog uključivanja. Prateći svjetske trendove, stvaramo centar izvrsnosti u području inkluzivnog obrazovanja, koje će biti središnje mjesto u Republici Hrvatskoj za pružanje relevantnih informacija i povezivanje svih strana uključenih u obrazovanje osoba s teškoćama. Uzimajući u obzir potrebe učenika s teškoćama, suvremena znanja struke, međunarodna iskustva i deklarirana prava djece s teškoćama na socijalizaciju i obrazovanje, želimo poslužiti kao primjer dobre prakse djelovanja civilnog društva. Svjesni smo problema slabije razvijenih područja u kojima nisu osigurani ni minimalni uvjeti integracije, pa se djeca s teškoćama izdvajaju iz obitelji i smještaju u ustanove izvan roditeljskog doma i mjesta prebivališta. Stoga smo zagovornici uključivanja što većeg broja učitelja iz manjih sredina u procese cjeloživotnog obrazovanja, uz naglasak na širi društveni značaj koji ima inkluzivno obrazovanje u stvaranju inkluzivnog društva.

Edukacije za različite dionike obrazovanja, koji su uključeni u proces stvaranja inkluzivnog obrazovanja, provodi Učilište za obrazovanje odraslih IDEM, u kojem djeluje i dio autora edukacija.

Najviše tijelo upravljanja CIP IDEM je Skupština, koja jednom godišnje donosi plan i program rada za slijedeću godinu. Izvršno upravljačko tijelo je Upravni odbor sastavljen od 7 članova - dva stručnjaka iz područja, dva predstavnika roditelja korisnika te po jedan predstavnik iz područja pravne struke, obrazovanja i umjetnosti. Za provedbu donesenih odluka odgovorni su zaposlenici - uz voditelja ureda, psiholog, rehabilitator i računovođa.

Gospodarska kriza ostavila je trag na radu cjelokupnog civilnog sektora, što se izravno odrazilo i na poslovanje i održivost Centra inkluzivne potpore IDEM. Stoga je trenutno stanje zaposlenika smanjeno na jednog zaposlenika s punim i dvoje zaposlenika na 1/2 radnog vremena. Kao korisnici poticajne mjere zapošljavanja putem mjere javni rad zaposlili smo tri djelatnika na tri mjeseca.

Otežavajuća okolnost poslovanju svakako je i porast režijskih troškova, te utrošak sredstava za provedbu dijela aktivnosti projekta „*Cjeloživotnim obrazovanjem do škole za sve*“. Projekt je financiran iz IV. komponente IPA programa, a kako bismo uspješno proveli sve planirane aktivnosti, prema EU pravilima bili smo primorani uložiti 130.000,00 kn (20 % od ugovorenog IPA proračuna) iz vlastitih sredstava. Utrošena sredstva će se refundirati nakon odobrenja svih izvješća. Od ranije provedenog EU projekta poznato nam je kako procedura prije zadnje isplate traje po nekoliko mjeseci, a naša su izvješća u procjeni od početka prosinca 2011.godine. Godinu ranije Udruga je osnovala Učilište uz propisane troškove osnivača u iznosu od 80.000,00 kn. Bez obzira na objektivne okolnosti za otežano poslovanje provedeni projekti i programi uvjerljiva su referenca za stručnost i kvalitetu posla kojeg obavljamo.

Aktivnosti su besplatne za korisnike a od mnogih institucija prepoznati smo kao stručna i jasno profilirana udruga. Ažurni smo u podmirenju svih financijskih obveza, izradi i predaji izvještaja provedenih projekata u skladu s rokovima, prema dobavljačima roba i usluga kao i prema djelatnicima i svim obvezama po ugovorima o radu. Nepravilnosti u radu CIP IDEM nisu utvrđene niti prilikom monitoringa tročlane komisija iz Bruxellesa, u provedbi IPA projekta uz predstavnike Agencije za strukovno obrazovanje, kao ni prilikom monitoringa provedbe Phare projekta, u kojem je uz predstavnike SAFU-a sudjelovao i predstavnik Ureda za udruge RH. S ciljem daljnjeg

jačanja ljudskih resursa i osiguranja kvalitete rada od 2011. god. uvodimo SOKNO sustav samoprocjene.

Trenutno se u procjeni nadležnih institucija nalaze tri (3) projekta predložena za financiranje iz EU fondova, a za provedbu istih ugovoren je partnerski odnos s Gradom Zagrebom i Gradom Rijekom, Učilištem IDEM, Udrugom invalida u Bjelovaru, Centrom za odgoj i obrazovanje Šubićevac - Šibenik, Centrom za rehabilitaciju Ozalj. Svi spomenuti projekti IDEM-a izrađeni su vlastitim resursima.

Od prošle Skupštine dovršeni tada aktivni projekti, u provedbi je trenutno tri projekta u Zagrebu i četiri u lokalnim samoupravama, dok se u procjeni nalazi 16 projekata:

NAZIV PROJEKTA	PRIJAVLJENO KOD	U POSTUPKU PROCJENE	IZNOS ODOBRENE POTPORE	ZATRAŽENI IZNOS POTPORE	STATUS 30.5.2012.
Osnaživanje djece s teškoćama nižeg socioekonomskog statusa za kvalitetniji život u lokalnoj zajednici	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		160.000,00		završeno 31.5.11.
Mobilni stručni timovi u edukacijskom uključivanju djece s teškoćama u lokalnoj sredini	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		55.000,00		završeno 30.6.11.
Life long education towards education for all	IPA program Agencija za strukovno obrazovanje		€111.328,69		završen 31.8.11.
Osobni pomoćnici za učenike s tjelesnim invaliditetom	Grad Rijeka		92.000,00		završeno 30.6.11.
Mobilni stručni timovi - podrška integraciji učenika s teškoćama u lokalnu zajednicu	Grad Rijeka		308.000,00		završeno 30.6.11.
Ustrojavanje dodatne defektološke pomoći logopeda u općini Matulji	Općina Matulji		40.744,00		završeno 31.12.11.
Povećanje kvalitete i pristupa informacijama - edukacija za veću uključenost i ranu intervenciju	CNF- CEE Co-operating Netherlands Foundations Central and Eastern Europe		€ 16.500,00		završeno 30.11.11.
Transformacija Centra z autizam Zagreb	UNDP - The United Nations Development Programme		\$ 10.000,00		završeno 31.12.11.
ERP - Pomoć u učenju	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invalidit.		31.500,00		završeno 31.12.11.

Savjetovalište za mlade	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		15.000,00		završeno 31.12.11.
Biseri - program podrške sestrama i braći osoba s posebnim potrebama	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		15.000,00		u provedbi do 30.6.12.
Osnaživanje djece s teškoćama nižeg socioekonomskog statusa	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		230.000,00		u provedbi do 30.6.12.
Komunikacijom i podrškom roditeljima do uklanjanja barijera za socijalno uključivanje djece s teškoćama	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		85.000,00		završeno 31.12.11.
Osnaživanje obitelji djece s ADHD za njihovo uspješno socijalno i školsko uključivanje	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		85.000,00		završeno 31.12.11.
Konferencija - Podrškom do škole za sve - 3.	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		80.000,00		završeno 30.7.11.
Cjeloživotnim obrazov. do škole za sve	Vladin ured za udruge		€ 8.349,65		završeno 30.8.11.
Pomoćnici u nastavi	Grad Rijeka		180.000,00		završeno 31.12.11.
Osobni pomoćnici za učenike s tjelesnim invaliditetom	Grad Rijeka		43.000,00		završeno 31.12.11.
Potpورا inkluzivnom obrazovanju djece s teškoćama	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		30.000,00		u provedbi do 15.6.12.
Potpورا učenicima s teškoćama	Hrvatski zavod za zapošljavanje		51.850,00		završeno 31.12.12.
Podrškom do škole za sve - Konferencija	Grad Zagreb		10.000,00		završeno 30.7.11.
Osobni pomoćnici za učenike s tjelesnim inval.	Grad Rijeka		120.000,00		u provedbi do 15.6.12.
Pomoćnici u nastavi - podrška integraciji	Grad Rijeka		376.000,00		u provedbi do 15.6.12.
Pomoćnici u nastavi	Grad Velika Gorica		147.600,00		u provedbi do 15.6.12.
ERP u općini Matulji	Općina Matulji		47.984,00		u provedbi do 31.1.13.
Stručnom potporom do Škole za sve	Agencija za strukovno obrazovanje - IPA progr.	U PROCJENI		€ 130.000,00	
Promocija socijalne i edukacijske inkluzije	SAFU - za IPA program	U PROCJENI		€ 125.000,00	
Kreativne radione	Gradski ured za socijalnu zaštitu i OSI	U PROCJENI		130.000,00	
Savjetovalište za mlade	Gradski ured za obrazov., kulturu i šport	U PROCJENI		52.000,00	
Biseri - podrška braći i sestrama	Gradski ured za obrazov., kulturu i šport	U PROCJENI		47.000,00	
ERP - Pomoć u učenju	Gradski ured za socijalnu zaštitu i OSI	U PROCJENI		126.000,00	

Škola uspjeha	Gradski ured za obrazov., kulturu i šport	U PROCJENI		54.000,00	
ERP - podrška djeci s ADHD	Gradski ured za socijalnu zaštitu i OSI	U PROCJENI		197.500,00	
Pravo na različitost	Gradski ured za promicanje prava	U PROCJENI		52.000,00	
Pomoćnici u nastavi	RTL pomaže djeci	U PROCJENI		180.000,00	
Osnaživanje lokalnih zajednica za suradnju u razvoju inkluzije	Delegacija EU	U PROCJENI		€ 109.300,00	
Pomoćnici u nastavi - podrška integraciji	Ministarstvo socijalne politike i mladih	U PROCJENI		300.000,00	
ERP - Pomoć u učenju	OTP banka	U PROCJENI		20.000,00	
Psihosocijalna potpora - Savjetovanje roditelja djece s teškoćama	Ministarstvo zdravlja	U PROCJENI		49.990,00	
ERP - podrška socijalnom uključivanju	Ministarstvo zdravlja	U PROCJENI		100.000,00	
Osnaživanje lokalnih zajednica za suradnju u razvoju inkluzije	Britanska ambasada	U PROCJENI		£ 21.240,00	
Program prevencije ovisnosti kod djece s ADHD	Ministarstvo socijalne politike i mladih			150.000,00	PONIŠTEN NATJEČAJ
Tolerancijom i razumijevanjem do inkluzivnog društva	Ministarstvo socijalne politike i mladih			70.000,00	PONIŠTEN NATJEČAJ

Aktivnosti programa i projekata temeljeni su na Programskoj orijentaciji i Okvirnom Planu i programu rada udruge za 2011./2012. godinu usvojenom 2.4.2011.:

I. RAD NA RAZVOJU EDUKACIJSKO - REHABILITACIJSKIH PROGRAMA

Programi namijenjeni edukacijskom uključivanju učenika s teškoćama u redovan sustav odgoja i obrazovanja obuhvaćaju aktivnosti:

1. direktan rad s djecom i mladima (pomoć u učenju, specifične strategije učenja, softverski programi za učenje, rehabilitacija putem pokreta, perceptivno - motorička stimulacija, grupe za poticanje pažnje i kontrole ponašanja, socioterapija).
2. suradnja sa predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama te visokoškolskim ustanovama (projekti i Savjetovalište za prosvjetne djelatnike).
3. rad s obitelji (Skupina za samozastupanje, Savjetovalište za roditelje, predavanja i radionice za roditelje) - u cilju razvoja suradnje roditelja sa školom i pružanja prikladne podrške djetetu.

II. RAZVOJ PROGRAMA S AKTIVNOSTIMA U KOJIMA ĆE RAVNOPRAVNO SUDJELOVATI DJECA I MLADI S TEŠKOĆAMA I NJIHOVI VRŠNJACI

1. kreativne radionice (likovna, glazbena-rock i dramska)
2. informatička radionica
3. rad s vršnjacima (aktivnost Iskustveni dan)
4. interaktivne radionice o pravima djece i mladih s teškoćama u razvoju
5. samozastupanje mladih s teškoćama

III. ŠIRENJE EDUKACIJSKOG UKLJUČIVANJA PUTEM RAZVOJA PODRUŽNICA U RAZNIM DIJELOVIMA HRVATSKE

- a) suradnja i osnaživanje podružnica Udruge
- b) rad na osnivanju novih podružnica
- b) suradnjom s lokanim i područnim upravama i samoupravama
- e) suradnjom s posebnim ustanovama i redovnim školama

IV. RAZVOJ SENZIBILIZACIJE ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I ZAGOVARANJE

1. suradnja s medijima
2. organizacija konferencije
3. strateška partnerstva
4. tisak letaka, brošura, stručnog časopisa i ostalih publikacija
5. održavanje i ažuriranje web stranice Udruge

V. SUDJELOVANJE U RAZVOJU MOBILNIH SLUŽBI PODRŠKE EDUKACIJSKOM UKLJUČIVANJU

1. suradnja u razvoju Učilišta IDEM
2. sudjelovanje u operacionalizaciji provođenja pravilnika koji reguliraju procjenu teškoća i oblike podrške učenicima s teškoćama
3. suradnja s državnim ustanovama i institucijama u ustrojavanju mobilnih službi podrške edukacijskom uključivanju

VI. RAZVOJ SURADNJE S OBITELJSKIM CENTRIMA

1. podrška savjetovališnom radu u podružnicama
2. suradnja s Obiteljskim centrima u provedbi aktivnosti rada s obiteljima djece s teškoćama

VII. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ I PRIKUPLJANJE SREDSTAVA

1. edukacije zaposlenika po područjima rada
2. prijava projekata i programa na otvorene natječaje EU fondova, lokalnih i državnih tijela
3. iznalaženje novih izvora financiranja
4. razvoj samofinanciranja
5. uvođenje volonterskog managementa

I. Razvoj edukacijsko-rehabilitacijskih programa

1. Program Pomoći u učenju provodi se u Samoboru, Jastrebarskom, Dubrovniku i Zagrebu. Pruža direktnu stručnu i savjetodavnu podršku u savladavanju nastavnog gradiva. Uz djecu s teškoćama u razvoju od prošle školske godine korisnici su i djeca s iz obitelji lošijeg socio-inovinskog stanja. Program je organiziran je kao neposredni individualni ili grupni rad (2-5 korisnika), a učestalost pružanja podrške prilagođena je individualnim potrebama učenika, najčešće 1 - 3 puta tjedno. Programom je obuhvaćena i suradnja s roditeljima, učiteljima i po potrebi stručnim službama škola. Broj korisnika varira tijekom godine ali uglavnom je više od 100 učenika uključeno u Pomoć u učenju bez obzira na fluktuacije.

Za dio korisnika s dijagnosticiranim ADHD poremećajem, uz sudjelovanje u programu pomoći u učenju u prostorima IDEM-a, organizirana je podrška u obitelji, pri čemu je uloga pomoćnika usmjerena na planiranje i provođenje aktivnosti djeteta u konstruktivnom smjeru, poučavanje strategijama učenja, te kontrolu ponašanja.

Evaluacije projekata usmjerenih na podizanje školske uspješnosti učenika s teškoćama, uz podizanje razine socijalne uključenosti, ukazuju na ojačano samopouzdanja i bolje vršnjačke odnose.

2. Suradnja s obrazovnim ustanovama provodi se u Dubrovniku, Rijeci, Zagrebu, Osijeku i Karlovcu. Nakon dvogodišnje provedbe projekta provedbe mjera Nacionalnih strategija neke lokalne samouprave prepoznale su značaj i važnost savjetodavne potpore asistentima u nastavi i učiteljima obrazovnih ustanova u koje su uključeni učenici s teškoćama u razvoju. Savjetodavni rad s učiteljima provodi se dijelom volonterski, dijelom putem uz financijsku potporu. Ista se često odvijaju u neformalnoj atmosferi kroz razgovor o mogućnostima učenika, složenost nastavnog gradiva te dogovore o pristupu i metodama rada s predmetnim učenikom. Organizirana sustavna potpora asistentima u nastavi pruža se u Rijeci, Dubrovniku i Zagrebu - na raspolaganju im je svakodnevna savjetodavna potpora te jednom mjesečno grupna potpora (rad sa stručnjakom iz područja). CIP IDEM u ovoj školskoj godini skrbi o organizaciji i stručnosti rada za 50 pomoćnika u nastavi.

Telefonska savjetodavna podrška roditeljima, stručnim suradnicima, učiteljima i pomoćnicima nije evidentirana, ali se vrlo često pruža svakodnevno. Upiti su vrlo raznoliki, od prava djece na pomoć asistenta do kadrovskih i organizacijskih odnosa unutar škola, uz čitav spektar raznih kombinacija i okolnosti koje utječu na razvoj obrazovne inkluzije.

Nakon pet godina djelovanja mobilnih timova nepobitan je značaj stručnog savjetovanja na kvalitetnu uključivanja učenika s teškoćama i rasterećenje učitelja, što u konačnici doprinosi jednakosti u obrazovanju i „školi za sve“

3. Podrška obiteljima djece s teškoćama u razvoju pruža se na više razina:

Savjetovalište za roditelje u Zagrebu pružilo je individualna psihološka savjetovanja za 75 roditelja djece s teškoćama. Ovisno o stručnoj procjeni savjetodavca, ovaj oblik psihosocijalne pruža se jednokratno ili u više navrata. Savjetodavna potpora u više navrata pružena je i roditeljima djece koja su uključena u program Pomoći u učenju. Osim u Zagrebu savjetovanje roditelja kao oblik potpore pruža se u Jastrebarskom, Osijeku, Šibeniku, Samoboru, Rijeci i Dubrovniku. Protekle godinu više od 150 roditelja djece s teškoćama koristilo ovaj oblik potpore jednokratno ili u više navrata, ovisno o potrebama i iskazanom interesu. Tijekom savjetovanja roditelji su osnaženi da bolje zastupaju potrebe svoga djeteta, odnosno da i sami na drugačiji način sagledaju određene probleme koji često proizlaze kao posljedica razvojne krize.

Jačanje roditeljskih kompetencija provodilo se metodom grupnog rada s roditeljima djece s dijagnosticiranim ADHD poremećajem. Uz vođenje stručnjaka iz područja omogućava im se razmjena iskustava i usvajanje novih znanja, suočavaju se sa zahtjevnim roditeljskim ulogama te omogućava bolje razumijevanje svoje djece i samih sebe. Kroz 2 projekta (MOBMS i MZSS) pružena je potpora za 53 obitelji djece s ADHD.

Program podrške sestrama i braći djece s teškoćama u razvoju - *Biseri* formirao je novu, mladu grupu djece čiji braća ili sestre imaju teškoće na autističnom spektru. Uz motivirane izvoditeljice i redovite susreta uspostavljena je atmosfera otvorenosti i povjerenja, što omogućava razmjenu tema u prihvaćenom i sigurnom okruženju.

Uz skromna financijska sredstva provodi se *Savjetovalište za mlade* kao poseban oblik podrške mladima s emocionalnim smetnjama. Polugodišnja provedba usmjerena je na psihološku dobrobit i mentalno zdravlje mladih, na prevladavanje socio-emotivnih problema, podršku u odrastanju i formiranju identiteta. Uz projektne aktivnosti od 75 individualnih savjetovanja, volonterski se provelo još 20 sati savjetovanja radi rješavanja razvojnih kriza i efikasnijeg nošenja sa stresnim situacijama. Jačanje osjećaja odgovornosti mladih za kvalitetu vlastitog života uz uspješniju komunikaciju i socijalne vještine vodi k smanjenju emocionalnih problema i problema u ponašanju.

II. Razvoj programa s aktivnostima u kojima će ravnopravno sudjelovati djeca i mladi s teškoćama i njihovi vršnjaci

1. Socijalizacijske radionice provode se u Zagrebu te u podružnicama Samobor, Jastrebarsko i Dubrovnik. Najčešće se provode Kreativne radionice, uz primjenu različitih tehnika, u skladu s interesima korisnika i izvoditelja.

U Zagrebu se radionice održavaju dva puta tjedno i jedino su mjesto redovitog druženja za naše stalne korisnike koji nakon završenog obrazovanja u OŠ Nad Lipom nemaju mogućnost uključivanja u organizirane aktivnosti u lokalnoj zajednici. Uz ograničenja samih korisnika razlozi su zasigurno i radi neprilagođenosti ponuđenih socijalnih aktivnosti njihovim specifičnim potrebama. Uz likovnu provodi se i radionica Rehabilitacije putem pokreta, a voditelji su volonteri koji uz svoja prva praktična radna iskustva potiču timsku suradnju i komunikaciju korisnika. Mladi okupljeni u ovim radionicama imaju iskustvo pripadanja skupini koja ima zajedničke interese provođenja slobodnog vremena, što pozitivno utječe na njihov socijalni razvoj. Učenje socijalne interakcije i socijalno prihvatljivih oblika ponašanja pozitivno se odražava i na njihov emocionalni život, što se direktno odražava na funkcioniranje cijele obitelji.

Radionice su povremeno ojačane volonterima Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u okviru kolegija *Volonterski rad*.

III. Širenje edukacijskog uključivanja putem razvoja podružnica

Iz pojedinačnih izvješća podružnica o radu protekle godine evidentno je organizacijsko jačanje i razvoj suradnje s lokalnim samoupravama. Uz prepoznati značaj i financiranje rada pomoćnika u nastavi neke lokalne samouprave ugovorile su i stručno praćenje rada asistenata, koje provode stručnjaci, suradnici CIP IDEM u svojim lokalnim sredinama.

Uz potporu školama, prošle godine osnovana podružnica Karlovac razvija suradnju s udrugama srodnog djelovanja, Rijeka s lokalnim vlastima ugovara programe potpore u manje razvijenim sredinama, Dubrovnik jača suradnju sa Županijom, Samobor razvija rad s darovitom djecom, Jastrebarsko je na putu pravnog osamostaljenja.

U ožujku ove godine osnovali smo podružnicu u Vukovaru, a pred nama je aktiviranje podružnice Glina-Petrinja-Topusko.

IV. Razvoj senzibilizacije za djecu s teškoćama i zagovaranje

Projektom „*Poboljšanje kvalitete i dostupnosti bitnih informacija - edukacija stručnjaka za bolju inkluziju i ranu intervenciju*“ izrađena je Internet stranica Učilišta IDEM, čime su ostvareni uvjeti za interaktivnu komunikaciju iz među Učilišta i potencijalnih korisnika. Internet stranica razvijena je kao informacijski centar koji široj javnosti i profesionalcima omogućava pristup informacijama, prezentira obrazovne programe za dionike obrazovnog sustava te objavljuje stručne članke.

Po ranije navedenom IPA projektu uspješno je provedena konferencija „Potporom do škole za sve“ koja je za cilj imala upravo razmjenu iskustava o važnosti cjeloživotnog obrazovanja za ostvarenje strateškog cilja obrazovne politike Republike Hrvatske, a to je obrazovanje koje pruža jednake mogućnosti svim učenicima u “školi za sve”. Uz 80-tak nazočnih, osobit značaj konferenciji dala je kratka posjeta tročlane delegacije iz Bruxellesa, koji su 80-tak prisutnih pozvali na prijavljivanje više projekata na Europske fondove.

S ciljem veće senzibilizacije i kvalitete rada asistenata, bez osiguranog izvora financiranja tiskali smo *Priručnik za organizaciju rada pomoćnika u nastavi*, a o načinu i mogućnosti nabavke istog obaviještene su sve osnovne škole RH.

V. Razvoj mobilnih službi podrške edukacijskom uključivanju

Projektom „*Cjeloživotnim obrazovanjem do škole za sve*“ iz EU programa IPA, provela se 80-satna edukacija o metodama rada s učenicima s teškoćama u 5 županija. U 6 edukacijskih grupa nova znanja usvojila su 62 srednjoškolska nastavnika te 15 stručnih suradnika koji su educirani za pružanje savjetodavne potpore učiteljima.

Za potrebe prijedloga programa koji se trebao provoditi tijekom 3 godine u 6 županija, prošle godine ugovoren je partnerski odnos s Centrom za odgoj i obrazovanje djece i mladeži Karlovac, Centrom za rehabilitaciju Ozalj te Centrom za odgoj i obrazovanje Prekrižje. Predloženim programom planirano je aktivno sudjelovanje posebnih obrazovnih ustanova u stvaranju modela za razvoj ljudskih resursa potrebnih za inkluzivno obrazovanje. Iako je program u potpunosti usklađen s prioritetima i mjerama iz područja obrazovanja Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju RH (JIM), u pogledu smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti, kao i procesima deinstitucionalizacije i osiguravanja djeci s teškoćama pristupačnost obrazovanju u sredini gdje žive od procjeniteljskog tijela isti nije prepoznat kao potreban.

VI. Razvoj suradnje

Jačanje suradnje sa svim dionicima odgojno-obrazovnog procesa planira se po gotovo svakom projektnom prijedlogu. Osobita suradnja razvijena je s Centrom za socijalnu skrb - Ispostava Dubrava koji upućuju djecu u program Pomoći u učenju. Za isti program dodijeljene su na korištenje prostorije mjesne samouprave bez naknade.

Predstavnici sudjeluju u radu Okruglih stolova, radionica i aktivnostima srodnih udruga i organizatora, koje su usmjerene jačanju senzibilizacije i poštivanju prava i potreba djece i mladih s teškoćama u razvoju: sudjelovali smo u seminaru Agencije za mobilnost i programe EU; u savjetovanju o novoj Strategiji djelovanja Nacionalne zaklade od 2012.-2015.; u tematskoj raspravi „*Reforme institucionalnoga okvira suradnje Grada Zagreba i organizacija civilnog društva*“; na predstavljanju rezultata projekta Ureda UNICEF-a i Grada Zagreba; Edukativnoj tribini o Europskoj uniji za osobe s invaliditetom; u istraživanju i prezentaciji rezultata Sveučilišta *The Open University* na temu „Uloga roditelja u društvenom uključivanju djece s posebnim potrebama“; u Okruglom stolu „Transformacija Centra za autizam Zagreb“.

VI. Organizacijski razvoj i prikupljanje sredstava

CIP IDEM ima projektno financiranje poslovanja, odnosno financiramo se gotovo isključivo prijavama projektnih prijedloga na otvorene natječaje. Više od 90 % ukupnih prihoda ostvareno je provedbom vremenski ograničenih projekata, a financijeri, osobito inozemni, u vrlo malom postotku odobravaju troškove tekućeg poslovanja. Do ožujka 2011. godine sredstava za osnovnu djelatnost osiguravali smo podrškom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Recesija je, međutim, donijela odluke da se više ne dodjeljuju potpore takve vrste. Pokušavajući osigurati sredstva za tzv. „hladni pogon“ spoznali smo kako nam ne idu u prilog ni pravila poslovanja *Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva*, koja ne odobrava Institucionalnu potporu za udruge koje imaju mogućnost pribaviti ista od resornog ministarstva, bez obzira na činjenicu da ta ministarstva više ne odobravaju takve potpore. Istodobno, Zaklada je više orijentirana na jačanje djelovanja manje razvijenih udruga. Obraćali smo se Vladinom uredu za udruge te Savjetu za razvoj civilnog društva, kao savjetodavnom tijelu Vlade RH, kao i institucijama nadležnima za zastupanje interesa neprofitnih organizacija koje djeluju u korist civilnog društva. Međutim, ne postoje mehanizmi da se poduzmu određene mjere kako bi se osigurala održivost rada IDEM-a.

Postojeće kadrove moguće je usmjeriti u razvoj samofinanciranja kako bismo osigurali sredstva potrebna za održivost i ulaganja po vlastitoj procjeni važnosti.

Jadranka Brkljačić
pomoćnik direktora

prof.dr.sc. Ljiljana Igrić
predsjednica

Dostaviti:

1. Članovima skupštine
2. www.idem.hr